

Sitä kuusta kuuleminen...

Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.
numero 59

Mellersta Esbo Småfastighetsförening r.f.
1/2026

Lehtemme nimi on alkuosa sananlaskusta:

”Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto.”

eller på svenska:

”Lyssna till den granens sus, vid vars rot ditt bo är fäst.”

Tällä sananlaskulla haluamme kunnioittaa perinteitä ja meitä pientaloasujia ympäröivää luontoa. Toisaalta yhdistyksemme katsoo kuitenkin rohkeasti alueemme kehittyvään ja muuttuvaan tulevaisuuteen ja pyrimme yhdessä etsimään siihen kulloinkin parhaiten sopivat ratkaisut. Kannustamme jäsenistöämme osallistumaan tähän työhön aktiivisesti.

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan palsta.....	3
Virpi Palmgren, uusi ja entinen hallituksen jäsen esittäytyy	5
Espoon keskus uudistuu	6
Espoon kaupunkiradan työt etenevät	9
Kaavoituskatsaus	11
Puutiaisaivokuumetta alueellamme	12
Vanhan suojeluskuntatalon paikalle rakennetaan parhaillaan Citymarkettia	14
Gumbölenjoen kalaportaat ja uhanalaiset meritaimenet	16
Mustarastaat pihakavereina	18
Espoon paikallishistoria tutuksi	20
Koti Kaupunginkalliossa, osa 10	22
Kaupunkipihojen monimuotoisuutta - pientalopihojen lajikirjoa	25
Luottamushenkilöt	28

Kansi: Valkovuokkomeri Kannusillanmäessä Espoon keskuksessa, valokuvaaja Ann-Christin Lintula

29. vuosikerta	ISSN 1459-1073
Painopaikka	Pekan Pikapaino Oy, Träskändan puistotie 1, 02940 Espoo
Jakelu	Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y: n jäsenille
Toimituskunta	Johanna Issakainen, Merja Mäkelä, Marja-Liisa Pahalahti, Virpi Palmgren, Olli Poutiainen, Jan-Olof Stengård, Eeva Vainio, taitto Seija Kotipalo
Päätoimittaja	Ann-Christin Lintula

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvä keskiespoolainen, hyvä jäsen,

Muutoksen aika on todellinen. Espoon keskus on tällä hetkellä yhtä myllerryskenttää — sen on varmasti jokainen meistä jo huomannut. Tähän asti juna-radan pohjoispuoli on ollut purkutöiden jäljiltä, mutta nyt myös radan eteläpuoli on muuttunut suureksi työmaa-alueeksi. Toimistotalo ja Entressen yhteydessä ollut S-market on purettu, kaupunkirataa rakennetaan ja liikennejärjestelyt muuttuvat jatkuvasti. Tiet ovat poikki, kierto-reittejä tulee lisää ja arjen liikkuminen vaatii monelta ylimääräistä kärsivällisyyttä. Pappilantiekin on suljettu. Itse luulin aluksi kyseessä olevan lyhytaikaisen työmaan, kunnes kaupungin sivuilta selvisi, että kyse on hulevesiviemärin rakentamisesta Kirkkojärventien ja Pappilantien alueella aina loppuvuoteen saakka. Kirkkojärventien sillan uudistaminen kesti suunniteltua pidempään, ja Tuomarilassa asukkaat ovat olleet aidosti huolissaan siitä, että ratahankkeen vuoksi junat eivät pysähdy asemalla moneen kuukauteen.

Samaan aikaan uusia hankkeita vie-dään vauhdilla eteenpäin. Prismaa ja City-Markettia rakennetaan tehokkaasti, ja koko keskuksen kaupallinen rakenne muuttuu nopeasti.

Espoon torin viereen rakennettava uusi marketti johtaa jopa Espoon torin sulke-miseen, minkä seurauksena monet palvelut päättyvät kesäkuun loppuun mennessä. Tätä kirjoittaessani asukkaille ei ole vielä tiedotettu asiasta laajemmin, mutta tiedotustilaisuus on luvassa. Espoon Keskustan Apteekki muuttaa K-Su-

permarket Kunkun yhteyteen. Monen asukkaan mielestä tilanne tuntuu melko järkyttävältä. Käytännös-sä Entressen palvelut jäävät alueen keskeisiksi palveluiksi, ja ruokakaupoista vaihtoehtoksi jää lähinnä Lidl. Palvelui-den vajuus kestää arviolta kaksi vuotta, mikä on pitkä aika arjen näkökulmasta. Ruokakaupassa on käytävä useita kertoja viikossa, eikä kaikilla keskuksen läheisyydessä asuvilla ole autoa käytössään. Juuri palveluiden ja julkisen liikenteen läheisyys on ollut monelle tärkeä syy va-lita Espoon keskus asuinpaikakseen.

Yleiskaava 2060

Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli muutettua yleiskaavaluonnosta kolmes-sa kokouksessa, minkä jälkeen asia pa-lautettiin uudelleen valmisteluun. Uusi kaavaehdotus tulee lautakunnan käsit-telyyn syksyllä, jonka jälkeen se etenee kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi. Tämän jälkeen ehdotus tulee asukkaiden nähtäville ja kommentoitavaksi. Minua huolestuttaa erityisesti oman asuinalueen asemakaavamääräys ”monipuoli-sen asumisen alueena”. On tärkeää, että alueiden kehittämisessä huomioidaan myös nykyinen ympäristö, pientaloalueiden ominaispiirteet sekä asukkaiden näkemykset.

On selvää, että alueen kehittäminen ja in-vestoinnit ovat pitkällä aikavälillä positiivinen asia. Toivomme kaikki viihtyisämpää, toimivampaa ja elinvoimaisempaa keskusta-aluetta. Samalla olisi kuitenkin tärkeää, että rakentamisen keskellä

muistetaan myös nykyisten asukkaiden arki: saavutettavat palvelut, turvallinen liikkuminen sekä selkeä ja ajoissa tapahtuva tiedottaminen.

Yhdistyksenä seuraamme tilanteen etenemistä ja tuomme esiin asukkaiden näkökulmia kaupungin suuntaan. Nyt jos koskaan tarvitaan kärsivällisyyttä — ja ehkä hieman yhteishenkeäkin — jotta tämän poikkeuksellisen vaiheen yli päästään mahdollisimman sujuvasti.

Talkoiden merkitys

Yhdistyksemme on järjestänyt siivoustalkoita jo vuodesta 1964 lähtien. Tänä vuonna keskustelimme hallituksessa siitä, kannattaako talkoita poikkeuksellisen työmaatilanteen vuoksi järjestää lainkaan. Esimerkiksi metalliromulava, joka on ollut asukkaiden käytössä jo noin 25 vuoden ajan, ei voinut olla totuttalla paikallaan Samariantien alkupäässä työmaakoneiden vuoksi. Päätimme kuitenkin järjestää talkoot. Ajatuksena oli, että tapahtuma luo yhteenkuuluvuuden tunnetta asukkaiden kesken — viimeistään talkookahvien ja ehkä vuoden ensimmäisen grillimakkaran äärellä.

Bästa medlem och läsare,

Alla vi invånare i mellersta Esbo är åtminstone mer eller mindre beroende av servicen i Esbo centrum. Ett efter annat hus rivs och det blir tomma gap efter rivningen. Esbo stadsbana byggs ut till Köklax och i synnerhet det nya tunnelbygget har stört invånarna i närheten. Enligt uppgifter kan stadsbanan tas i bruk i slutet av detta decennium. Precis som i fjol somras blir det avbrott i tågtrafiken, några varar ett dygn, ett veckoslut

Löysimme vanhan valokuvan syksyltä 2007, jossa kolme ahkeraa yhdistyksen jäsentä istuttaa sipulikukkia Espoonväylän rinteeseen Kiltakallion kevyen liikenteen sillan kupeeseen. Espoon kaupunki vietti seuraavana vuonna 550-vuotisjuhlaan, ja saimme kaupungilta 400 narsissin ja 400 scillan sipulia. Se oli hieno osoitus talkoohengestä ja halusta tehdä omasta asuinympäristöstä viihtyisämpi. Vielä löytyy tänä keväänä kukkia ja siitä on valokuva todisteena palstani lopussa. Sama yhteishenki näkyy edelleen yhdistyksen toiminnassa. Perinteiset talkoot ja esimerkiksi tonttupolku kokoavat ihmisiä yhteen. Samalla tutustutaan naapureihin ja luodaan yhteisöllisyyttä. Erityisesti alueelle muuttaneille tällaiset tapahtumat tarjoavat helpon tavan tulla mukaan toimintaan ja tutustua muihin asukkaisiin. Yhdessä tekeminen on ollut aina yhdistyksemme vahvuus — ja sitä tarvitaan myös tulevaisuudessa. Mukavaa, kaunista ja rentouttavaa kesää!

Ann-Christin Lintula
puheenjohtaja

Narsissit ja kaivinkone; kuva:Virpi Palmgren

och den längsta perioden är 22.6–27.7 dvs. fem veckor. Under hösten blir det också 24 eller 48 timmars avbrott. Generalplanen för 2060 är ett jättestort projekt. På något sätt har man svårt att förstå hur stadsplanerarna kan omfatta hela Esbo på en gång och än mindre våra beslutsfattare. I och för sig är det viktigt att man har en helhetssyn men jag tror nog att några områden inte riktigt blir beaktade med den noggrannhet de är värda. Därför är det synnerligen viktigt att alla invånare som bryr sig om sin hemort också tar del av förslagen. Det sägs att esboborna ökar kraftigt men ändå ser vi att alla nya bostäder inte går åt. Dels beror det på det ekonomiska läget men dels också på att det byggs bostäder som är för dyra och som

man kanske inte riktigt vill flytta till. Jag läste en artikel där det stod om Wolt-bostäder. Först förstod jag ingenting men sen framgick det att för att maximera bostadsytan i små bostäder så har man köket redan innanför ytterdörren. Nå då förstår man förstås att det är matbeställningar via Wolt eller dylika som gäller. Då kanske det inte ens behövs så många tallrikar i skåpet och än mindre kastruller och stekpannor!

Kontakta oss gärna både i mindre och större ärenden. Vi hör gärna våra medlemmars åsikt om sina bostadsområden, närmiljö och framtida planer. Jag tror nog att vi är lite starkare tillsammans! Med önskan om en skön sommar!

Ann-Christin Lintula
ordförande

VIRPI PALMGREN, UUSI JA ENTINEN HALLITUKSEN JÄSEN ESITTÄYTYY

Rakensimme talon Kaupunginkallioon 33 vuotta sitten samana kesänä, kun nuorimmaisemme syntyi. Olimme saaneet kaupungin vuokratontin, jotka siihen aikaan jaettiin pisteiden mukaan. Ei saanut olla liian rikas eikä liian köyhä ja lapsista sai pisteitä. Niinpä sitten lapsilla oli paljon kavereita, kun Kippotiellä leikki 18 uudistalon noin 70 lasta. Nyt asumme mieheni kanssa kahdestaan isossa talossa ja katukin on hiljainen. Välillä mietityttää pitäisikö muuttaa pienempään, mutta kuka nyt kotoansa haluaisi muuttaa. Toisaalta on hyvä, että on tilaa, kun lapsia perheineen tulee kyläilemään. Halusimme aikanaan Kaupunginkalli-

oon, koska täältä on hyvät julkiset yhteydet. Lisäksi kävellen ja pyörällä pääsee hyvin toimittamaan asioita. Minulle itselleni on tärkeää päästä välillä metsään kävelylle. Siihenhän talomme sijainti on erinomainen, koska takaovelta aukeaa kaupunkilaisittain iso metsä, jota pitkin pääsee aina Vanttilaan ja Latokaskeen asti. Talvella viihdyn Espoon erinomaisilla hiihtoladuilla melkeinpä päivittäin. Tulisipa vain useammin runsaslumisia oikeita talvia.

Koska talomme sijaitsee harjulla, on pihamme maaperä moreenia. Kukoistavaa puutarhaa siihen ei voi perustaa. Sen sijaan olemme tuoneet pihaan luonnon-

kasveja, jotka elävät kuivissa ja karuissa oloissa. Jänönapi ja kangasajuruoho viihtyvät hyvin. Rakentamisen takia puita piti kaataa ja metsätontin aluskasvilaisuus kärsi, mutta kiitettävästi mustikan- ja puolukanvarvut ovat elpyneet. Metsäkin on valloittanut pihaa niin, että muutama puu on kaadettu polttopuuksi.

Kun on suunnitellut oman talonsa voisi luulla, että saa mieleisensä. Talomme tehtiin lapsiperheen tarpeisiin. Oikeastaan jotkut asiat ovat päteviä kahdelle eläkeläisellekin. Portaat yläkertaan rakennettiin kaksiosaisina, jotta jos kompastuu ei putoa alas koko kerroksen väliä. Sanotaan, että vasta kolmas talo onnistuisi. Uuden talon rakentamiseen ei kyllä enää ruveta, vaikka se jossain vaiheessa kävi mielessä. Näin on hyvä. Työelämässä olin Aalto-yliopistolla informaattikkona opettamassa teekkareille tiedonhakutaitoja. Usein sanonkin, etten päässyt Otaniemestä koskaan eteenpäin, koska siellä olin myös opiskellut. Kepkyn hallituksessa olin ensin vuodet

ESPOON KESKUS UUDISTUU

Kevään myötä on rakentaminen alkanut Espoon keskuksessa vauhdikkaasti. Tätä on edeltänyt pitkä ajanjakso, jolloin kaavoitusta ja alueellisia hankkeita on pääasiassa nähty paperisina versioina. Etenkin kaupallisten palveluiden toteutumisen osalta taustalla on ollut ajanjakso, jolloin keskustelua käytiin paljon Lommilan kauppakeskushankkeen vaikutuksista aseman seudun palveluihin. Valtuusto esitti aikanaan tahtotilan, jossa pyrittiin edistämään hankkeita ase-

Virpi Palmgren Nuuksiossa Mustalammella elokuun helteillä 2024.

Kuva Laila Keynäs

1998 – 2021, sitten pidin viiden vuoden tauon, jonka jälkeen Anki sai minut houkutelluksi takaisin. Hallituksen jäsenenä minulla on tunne, että olen paremmin selvillä, mitä alueellamme tapahtuu ja kuinka äänensä saa paremmin kuuluviin. Sanoin kyllä heti, että tällä kertaa en aio viipyä hallituksessa toista 20 vuotta!

man ympäristössä Lommilan palveluihin nähden. Isojen kaupallisten hankkeiden ollessa nyt käynnissä Siltakadun varrella, tulee Espoon keskuksen kaupallinen painopiste sijoittumaan nyt ja tulevaisuudessa Siltakadun ympäristöön. Kaupalliset palvelut kasvavat Rakenteilla olevat hypermarketit, Keskon Citymarket Espoontorin yhteyteen ja HOK-Elannon Prisma kauppakeskus Entressen pariin, eivät jätä arvailujen varaan alueen tärkeyttä seudun palve-

Siltakadun uusi ilme. (Kuva: Kesko Oyj/ L-Arkitehdit Oy)

lukesittymänä. Molemmat hankkeet sisältävät päivittäistavarakauppojen lisäksi muita liiketiloja ja asuinrakentamista. Näiden myötä koko alueen elinvoima lisääntyy. Molemmat tähtäävät avajaisiin vuoden 2028 aikana. Asuinrakentamisen ollessa yleisesti verkkaista ja varovaista, on hienoa, että nämä hankkeet luovat Espoon keskukselle vetovoimaa myös tulevaa ajatellen.

Sujuvuutta liikkumiseen

Espoon kaupunkirataa rakennetaan ja bussiterminaalia uudistetaan muiden hankkeiden rinnalla. Bussiterminaalin uudistus mahdollistaa sujuvat vaihtoyhteydet bussin ja junan välillä. Yhteydet joukkoliikennevälineiden välillä tulevat helpottumaan ja bussien odotuslaiturit saavat katoksen ylle. Kaupunkirata mahdollistaa jatkossa tiheimmän paikallisjunan vuorovälin ja vähemmän häiriöalttiin liikennöinnin. Kaupunkiratahankkeen töitä välillä Leppävaara-

Espoon keskus jatketaan vuoden 2028 loppuun, mutta raiteet saataneen liikennöitäviksi jo 2027 viiden viikon katkon jälkeen, jolloin myös HSL:n alustavien suunnitelmien mukaan kaupunkirataliikenne tällä välillä käynnistyy. Osuudella Espoon keskus-Kauklahti raiteet saadaan liikennöitäviksi vuonna 2029. Virastopihaa arvioidaan kokonaisuutena Aseman pohjoispuolella suunnittelu jatkuu entisen Virastokeskuksen alueella. Alueelle on kaavailtu pääosin asumista, mutta myös Espoolaistentaloa ja myös liiketiloja, muun muassa päivittäistavarakauppaa. Espoolaistentalo palvelee tulevaisuudessa asukkaita sekä keskittää kaupungin toimintoja yhteen. Valtuustotalon tulevaisuuden käyttötarkoitusta ja Espoolaistentalon käyttöä arvioidaan vielä kokonaisuutena. Alueen asemakaavaa pyritään viemään eteenpäin vielä vuodenvaihteen tienoilla. Tämänhetkisen arvion mukaan Espoolaistentalo voitaisiin ottaa käyttöön vuonna

Prisman yläpuolelle tulee asuntoja. (Kuva: HOK-Elanto/L-Arkkitehdit Oy)

2032. Rakentamisen aikataulu ja tavoitteet varmistuvat tulevan päätöksenteon myötä.

Rakentaminen tuo tilapäisiä muutoksia

Vilkas rakentaminen tuo työmaita radan varren lisäksi aivan Espoon keskuksen lähiympäristöön, kun Espoon kaupunkiradan, Espoon kaupungin ja kauppakeskusten rakennustyöt etenevät nyt vauhdikkaasti. Yhtäaikaista työmaita tuovat lähes viikoittaisia muutoksia liikennejärjestelyihin, jotka saattavat koetella kärsivällisyyttä. Turhaa läpiajoo alueen läpi kannattaa välttää ja etsiä muita reittejä. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden osalta reittejä pyritään ohjaamaan mahdollisimman selkeästi. Paikallisten opasteiden lisäksi Väyläviraston verkkosivuilla (vayla.fi/espoonkaupunkirata) julkaistaan viikoittain vaihtuvia ohjeita ja opaskarttoja, joista käy ilmi liikenteessä tapahtuvat muutokset. Lisätietoja poikkeusjärjestelyistä on saatavissa myös Espoon kaupungin, HSL:n ja VR:n tiedotuskanavista.

Junaliikenteen kesäkatko

Suurimmat muutokset liikkumiseen vaikuttavat muutokset tuovat junaliikennekatkot, joista pisin on viisi viikkoa (22.6.-27.7.) kestävä ja juhannuksen jälkeen alkava kesäkatko. Tuomarilan asemalla katko kestää pidempään ja jatkuu juhannuksesta lokakuun alkupuolelle. Katkot keskeyttävät junaliikenteen Leppävaarasta länteen. Bussit korvaavat sekä paikallis- että kaukoliikennettä katkojen aikana. Radan pohjoispuolelle rakennetaan lähiaikoina tilapäinen bussitermiinaali. Kirkkojärventielle on lisäksi tulossa suuria kaivantoja alueen kunnallistekniikan kohentamiseksi.

Vaikka tällä hetkellä rakentaminen tuottaa häiriötä ympäristöön ja liikenteeseen nyt enemmän, rakentamisen edessä häiriöt vähenevät ja lopputuloksena meillä on entistä ehempi Espoon keskus, joka varmasti tuottaa iloa ja arvoa kaikille.

Mikko Kivinen
projektinjohtaja, Espoon keskus
Espoon kaupunki/Kaupunkiympäristön toimiala

ESPOON KAUPUNKIRADAN TYÖT ETENEVÄT

Espoon kaupunkirata -hankkeen työt ovat käynnissä koko hankealueella Leppävaarasta Kauklahteen. Keski-Espoon alueella suurimmat vaikutukset kuluva vuoden aikana kohdistuvat Tuomarilan aseman ympäristöön sekä Espoon keskuksen.

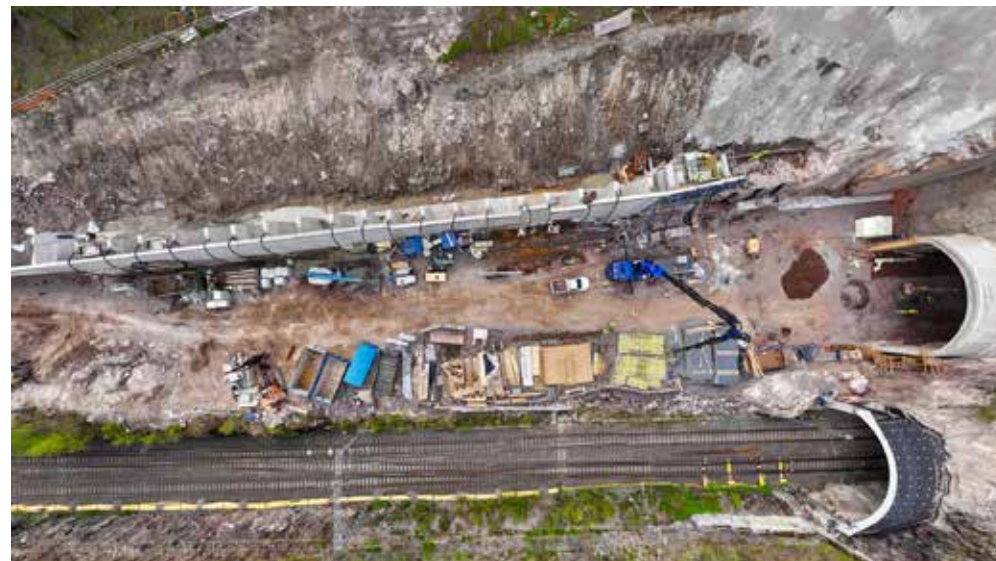
Espoon kaupunkiradan rakennustyöt ovat olleet käynnissä noin kaksi ja puoli vuotta. Tänä aikana on rakennettu ja siirretty paikalleen useita uusia siltoja, asennettu kilometreittäin uusia raiteita ja melusuojuuksia sekä uudistettu asemia. Vuoden 2026 aikana suurimmat muutokset Keski-Espoon alueella kohdistuvat Tuomarilan asemalle sekä Espoon keskuksen.

Tuomarilan asema suljetaan viiden viikon junaliikennekatkon alkaessa juhannuksen jälkeisenä maanantaina

22.6.2026. Aseman nykyiset reunalaiturit puretaan ja asemalle rakennetaan uusi välilaituri sekä porras- ja hissiyhteydet uudelle laiturille. Aseman kiinniolon ajaksi järjestetään esteetön kulkuyhteys radan poikkisuuntaisesti. Asema avataan uudelleen syksyn viimeisen junaliikennekatkon jälkeen 5.10.2026.

Espoon keskuksessa on käynnissä muitakin urakoita

Espoon kaupunkirata -hankkeen töiden ohella Espoon keskuksessa on käynnissä useita muitakin urakoita. Hankkeen työt kohdistuvat erityisesti Kaupunginkallion sillalle, jossa tehdään katu- ja siltatöitä lokakuun loppuun saakka, sekä Kirkkojärventielle ja Siltakadulle. Lisäksi alueella tehdään Espoon kaupungin omia urakoita sekä rakennetaan kahta uutta

päivittäistavarakauppaa. Rakennustyöt aiheuttavat useita vaihtuvia liikennejärjestelyjä.

Espoon kaupunkirata -hankkeen verkkosivuille on koostettu alueen töistä kartta, johon on merkitty alueen työt ja liikennejärjestelyt kuukausitasolla. Karttaa päivitetään töiden edetessä.

Ratatunneli valmistuu syyskuussa

Uuden ratatunnelin louhinnat saatiin päätökseen viime vuoden elokuussa, mutta alueella tehdään vuoden 2026 aikana vielä pieniä määriä louhintaa. Urakan työt keskittyvät pääosin tukimuurin rakentamiseen ja betonointiin sekä tunnelin sisäosien rakentamiseen. Toukokuun ajan alueella on käynnissä myös murskaus. Tunnelin on määrä valmistua syyskuussa 2026.

Hankkeen läntisimmän eli alueurakka 4:n työt päästiin aloittamaan maaliskuussa, ja niitä tehdään osittain limit-

täin Kaupunginkallion louhintaurakan töiden kanssa. Alueurakka 4:n merkittävimpiä työkohteita ovat uuden Kauppa-mäenkäytävän alikulun ja uusien laiturikatosten toteutus Kauklahden asemalla, Espoonjoen ylittävän ratasillan rakentaminen sekä radan alittavien Vadetinportin alikäytävien rakentaminen. Peltoaukealle rakennetaan noin kahden kilometrin matkalle paalulaattoja uusia raiteita varten. Lisäksi urakassa levennetään Vantinportin alikulkusiltaa. Hankkeessa tehdään paljon paalutusta ja muita pohjanrakennustöitä, joista aiheutuu melua.

Junaliikennekatkot varmistavat töiden sujuvan etenemisen

Espoon kaupunkirata -hankkeen vuoden 2026 junaliikennekatkot alkoivat toukokuun alussa. Katkoja järjestään tänäkin vuonna yhteensä 10, joista neljä toukokuussa, viiden viikon katko juhanukseen jälkeen sekä viisi katkoa syys-lo-

kakuussa.

Katkojen ajankohdat voi tarkistaa hankkeen verkkosivuilta. Verkkosivujen ohella hankkeen ajankohtaisista asioista kerrotaan hankkeen Facebook-tillillä.

Espoon kaupunkirata -hankkeen verkkosivut: <https://vayla.fi/espoonkaupunkirata>

KAAVOITUSKATSAUS

Yleiskaava 2060

Espoossa on useita vuosia työskennelty, jotta saataisiin yhtenäinen kuntakohdainen yleiskaava. Voimakkaan kasvun ja rakentamisen takia on jouduttu tekemään pienempiä aluekohtaisia osayleiskaavoja ohjaamaan asemakaavoitusta. Tämä on tietysti tehnyt sekavan kokonaisuuden.

Nyt on päästy niin pitkälle, että 2022 viireille tullut yhtenäinen yleiskaavaehdotus (Yleiskaava 2060) on ollut esillä kaupunkisuunnittelulautakunnassa 22.4.2026. Siellä se palautettiin uudelleen valmisteluun pitkän muutoslistan kanssa. Lautakunnan hyväksymisen jälkeen

Kaupunginhallitus asettaa kaavaehdotuksen nähtäville, jolloin siitä voidaan vielä antaa huomautuksia. Lopullinen hyväksyminen tapahtuu valtuustossa. Tavoiteaikataulun mukaan tämä olisi vuonna 2027.

Vireillä olevia asemakaavoja

Virastopiha ja Espoolaistentalo – asemakaava

Kaavan pitäisi tulla ehdotusvaiheeseen vielä tänä vuonna??

Hankkeen Facebook-tili: <https://www.facebook.com/espoonkaupunkirata/>

Ystävällisin terveisin
Tommi Rosenvall
projektipäällikkö, Väylävirasto

Kannusillan kadun pysäköintitalo

Pysäköintitalo Kannusillankadun ja Kirkkojärventien kulmassa. Kaava on tarkoitus yhdistää myöhemmin virastopihaan kaavaan. Oas oli nähtävillä 12/2024, mutta ei ole sen jälkeen edennyt.

Kaupunginkallionrinne

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 2023. 11.3.2026 KSL käsitteli asemakaavamuuotos ehdotusta, mutta palautti sen yksimielisesti uudelleen valmisteltavaksi. Esittäen pohjoisimpien kortteleiden merkitsemistä olemassa olevan kaavan henkisesti pientalo-, rivitalo tai townhouse rakentamiseen. Lautakunta korjasi 22.4.2026 kokouksessaan vielä näiden kortteleiden merkinnän AK:sta A:ksi.

Kotikyläntie 3, asemakaavamuuotos

Espoon asunnot Oy:n suunnitteluvarausta ei jatkettu kh:n elinkeino- ja kilpailukykyjaoston 13.4.2026 kokouksessa. Tarkoitus oli muuttaa korttelit tehokkaaseen asuinrakentamiseen. Suunnitelman katsottiin kuitenkin entisestään lisäävän keskusta-alueen segregatio-ongelmaa. Ilmeisesti hanke ei etene tämän vuoden aikana.

Lindholmin kolmio

Siltakadun ja Espoonportin risteyksessä oleva rakentamaton alue. Maanomistajat (Yksityinen maanomistaja, Senaatti-kiinteistöt ja Espoon kaupunki) ovat hakenneet kaavamutosta. Tavoite: 'korkea maamerkki' ja tehokas maankäyttö. Aikataulu edelleen avoin.

Kiltaveljenmäki

Sunantien länsipuolella olevalle metsäiselle mäelle suunnitellaan päiväkotia ja asuntoja.

OAS:n suunnitelma oli nähtävillä 2024, mutta ei ole sen jälkeen edennyt. Tavoitteena olisi saada se ehdotusvaiheeseen tänä vuonna?

Kyytimäen asemakaava

Alue on Kauklahteen johtavan Hansatien (osa vanhaa kuninkaantietä) pohjoispuolella. Sen on n. 20 ha laajuinen metsäalue, jolle suunnitellaan uutta pientaloaluetta. Se rajautuu lännessä Kauklahden kerrostaloihin ja idässä

Kauklahden suunnitteilla olevaan kalliovarikkoalueeseen. Kaupunginhallitus hyväksyi kaavaehdotuksen 16.3.2026 kokouksessaan. Ennen voimaantulusta se vaatii vielä valtuuston hyväksymisen. Kaavaluonnoksessa pyritään säilyttämään alueen metsäistä luonnetta mm. määräämällä sitovasti joiltain osin pientalokortteleille (AO tai AP, e=0,25-0,4) pakottavaksi kerroslukumääräksi II, jotta tonteille jäisi enemmän tilaa kasvillisuudelle. Alueen metsäisestä luonnosta ja osin jyrkästäkin rinnehaastosta pyritään muutenkin pitämään kaavamääräyksillä huolta.

Täytyy toivoa, että määräykset pitävät pintansa toteutukseen asti.

Lugnet asemakaavamuutos

Olemassa olevan palvelutalon tontille suunnitellaan myös pientaloja. OAS:n ja valmisteluaineiston pitäisi tulla nähtävälle tänä vuonna.

Teksti: Eeva Vainio

PUUTIAISAIVOKUUMETTA ALUEELLAMME

Ilmi Pöntinen osti miehensä kanssa vuonna 1980 talon Honkaportilta. Silloin oli vielä Espoonportin paikalla Lindholmin saha, rautatien yli kulki tasoristeys ja Finnoontie kulki vanhaa linjausta pitkin. Monia myöhemmin rakennettuja taloja ei vielä ollut ja Kiltakallion paikallakin oli sankkaa metsää.

Ilmi sairastui viime syksynä. Ensin oli lievä kuumeilua, sitten tuli vatsaoireita. Ilmi hakeutui päivystykseen, josta kuitenkin lähetettiin kotiin lääkeresepin kanssa. Olo huononi ja kuume nousi edelleen. Vointi oli pian niin huono, että

Ilmi Pöntinen muutti "maalle" Kaupunginkallioon vuonna 1980. Kovasti on seutu muuttunut sen jälkeen.

paikalle tullut poika tilasi ambulanssin. Tästä Ilmi ei enää muista mitään. Seurasi kaksi viikkoa teho-osastolla ja vielä kaksi kuukautta vuodeosastolla. Siellä lääkäri oli sitten kysynyt, että onko Ilmillä mahdollisesti ollut punkkeja. Kyllä Ilmillä oli kesällä tullut omalta pihalta kaksi puutiaista. Lääkärit olivat tulleet siihen tulokseen, että Ilmi oli saanut puutiaisaivokuumeen. Tauti otti koville, mutta ihmeen kaupalla Ilmi selviytyi. Tosin vieläkin neljän kuukauden kuluttua kotiuttamisesta on käsissä hermostätkä ja toisinaan huimausta. Autoa Ilmi ei enää tohdi ajaa, ainakaan toistaiseksi, vaikka ajokortti on voimassa.

Tätä nykyä on puutiaisia alueellamme runsaasti. Varsinkin koiranomistajat ovat saaneet tämän huomata. Metsäkauriiden ja valkohäntäkauriiden määrä on vuosikymmenten aikana lisääntynyt huomattavasti ja niiden tiedetään olevan puutiaisten kantajia. Yhdessä metsäkauriissa voi olla jopa tuhansia puutiaisia. Puutiaiset levittävät puutiaisaivokuumeetta ja borrelioosia. Puutiaisaivokuumevirus tarttuu heti kun puutiaisen on kiinni ihossa, mutta sitä vastaan on saatavana rokote. Borrelioosia vastaan taas ei ole rokotetta, mutta sitä varten kannattaa tehdä punkkitarkastukset pahimpana aikana kerran päivässä. Borrelioosi ei nimittäin tartu ihan heti.

Puutiaisaivokuumerokotuksen voi hakea esimerkiksi punkkibusseista tai tilaamalla ajan terveyskeskuksesta ja hakemalla rokotteen reseptillä apteekista. Itse kävin juuri hakemassa kolmen vuoden välein annettavan tehosteen. Puutiaisten irrottelu on meillä melkein jokapäiväistä, noin 50 minulla sekä 50 miehelläni vuositaitin. Suurin osa niistä tulee Hankonie-

meltä, mutta omalta pihalta ja metsästä nykyisin niitä myös saa.

Monenlaisia puutiaisten irrottamisvälineitä on kokeiltu vuosien aikana, mutta apteekista saatavat terävät punkkipihdit ovat osoittautuneet parhaimmiksi. Puutiaisella on kolme kehitysvaihetta ja jokaisella niistä se tarvitsee veriaterian. Siksi ihoon voi olla kiinnittyneitä erikoisia punkkeja. Pienimpiä on vaikea havaita, mutta ne saa irrotettua helposti. Aikuiset isot yksilöt taas ovat usein ikävän tiukassa.

Saappaat jalassa tai sukat housunpunttien päällä sekä pusero housunkauluksen sisällä on usein neuvona. Väitetään, että puutiaiset kulkevat vain ylöspäin. Meidän kokemuksen mukaan punkeilta ei näillä varotoimilla voi välttyä. Emme ole kokeilleet lakanan vetämistä pihalla ja tällä tavalla yrittäneet poistaa puutiaisia. Eipä tästä hyötyä olisikaan, jos liikkuu pihalla-alueita laajemmin luonnossa. Nurmikon pitäminen matalana auttaa lähinnä henkisesti, sillä puutiaiset elävät lyhyemmässäkin kasvustossa.

Ainoaksi keinoksi jäänee säännölliset punkkitarkastukset ja puutiaisaivokuumerokotus.

Teksti: Virpi Palmgren

Erilaisia välineitä puutiaisten irrotukseen.

VANHAN SUOJELUSKUNTATALON PAIKALLE RAKENNETAAN PARHAILLAAN CITYMARKETTIA

Espoon keskuksen sydämessä seisoi aikanaan rakennus, joka ehti palvella monessa roolissa. Suojeluskuntatalona tunnettu puurakennus valmistui ja vihittiin käyttöön 1930, ja se tarjosi suojeluskunnalle oman kokoontumis- ja harjoitustilan. Talo rakennettiin näkyvälle paikalle Espoon aseman lähelle, ja siitä tuli paikallisen yhteisön tärkeä tukikohta.

Samalla tontilla tapahtui aiemminkin. Vuodesta 1912 vuoteen 1922 tontilla toimi Esbo Glasbruks AB, myöhemmin Suomen Lasitehdas Oy. Lasitehtaalla oli kokoa 1500 neliötä, se oli 50 metriä pitkä ja 30 metriä leveä. Kun lautarakenteinen tehdasrakennus paloi marraskuussa 1922, Espoon lotat ostivat tontin pitäjän suojeluskuntatoiminnan keskuksesi.

Kun suojeluskuntatoiminta kiellettiin sotien jälkeen vuonna 1944, rakennus sai uuden elämän Marttatalona kun paikall-

Entinen Marttatalo 1982 KAMU

linen Marttayhdistys otti sen käyttöönsä. Mutta jo viiden vuoden kuluttua rakennus liitettiin osaksi Lindholmin sahaa. Linholmin sahan aikana entinen suojeluskuntatalo toimi puun käsittelytilana ja puutavaravarastona. Talo oli iso, joten sinne mahtui runsaasti puutavaraa. Suojeluskuntatalo purettiin 1980-luvun

Lindholmin saha puunkäsittelytilana_Matti Huuhka 1984 KAMU

lopulla. Viereiselle tontille rakennettiin Espoontori, ja vanhan suojeluskuntatalon paikalle rakennettiin toimistorakennus. Tuo toimistorakennus purettiin hetki sitten, ja paikan päälle rakennetaan parhaillaan Espoontorin laajennusta, johon tulee Citymarket.

Joten kun joskus vuoden, parin kuluttua käyskentelet uuden Citymarketin avarilla käytävillä, niin muista, että melko lailla keskellä uutta laajennusta on aikanaan toiminut suojeluskuntatalo ja sitä ennen lasitehdas.

Tony Hagerlund

Kirjoittaja on Espoon keskuksessa koitoisin oleva kotiseutuaktiivi ja myös Espoon valtuuston varajäsen.

Kuvat: Espoon kaupunginmuseo

Ilmatorjuntalottia ja sotilaita 1940 KAMU

GUMBÖLENJOEN KALAPORTAAT JA UHANALAISET MERITAIMENET

Gumbölenjoki saa alkunsa Nuuksion pitkäjärvestä ja matkan varrella Espoonlahteen se yhtyy Mankinjokeen. Vuonna 1951 valmistui Dämmanin pato ja vesilaitos aloitti toimintansa vuonna 1967 tuottaen merkittävälle osalle espoolaisia juomavettä. Vesilaitoksen toiminta lopui 2016 ja laitoksen kiinteistöt on purettu. Helsingin seudun ympäristöpalvelut on vuonna 2022 ilmoittanut lopettavansa sekä Dämmanin padon että Nuuksion pitkäjärven vedenpinnan säännöstelyn joka oli tarpeen vesilaitoksen toiminnan takia.

Dämmanin padon jälkeen joki jatkaa

matkaansa Espoo golfin (Gumböle golf ja Espoon golfseura) kenttien läpi ohittaen samalla Gumbölen kartanon kohdalla olevan Myllykosken. Myllykosken kohdalla on varmuudella ollut vesimylly jo 1650 luvusta asti. Espoonkartanon kohdalla joki yhtyy Mankinjokeen. Espoon kartanohan on perustettu vuonna 1556 kuningas Kustaa Vaasan toimesta.

Gumbölenjoki on myös ainutlaatuinen siltä osin että se on yksi yhdestätoista jäljellä olevasta jokivesistöstä koko Suomessa, missä esiintyy alkuperäinen meritaimenkanta. Tämän taimenkannan vahvistamiseksi on me-

neillä toimenpiteillä, joilla pyritään antamaan kaloille mahdollisuus nousta aina Nuuksion pitkäjärveen asti, mikä ei ole ollut mahdollista pitkään aikaan. Vuonna 2020 rakennettiin ensimmäinen kalaporras ohittamaan Gumbölen kartanon kohdalla olevan Myllykosken. Vuonna 2025 valmistui seuraava kalaporras Dämmanin padon kohdalle. Viimeinen este meritaimenten nousulle Nuuksion pitkäjärveen on sen eteläpäässä Brobackassa sijaitseva säännöstelypato. Toivottavasti tämäkin este saadaan piakkoin poistettua ja tällä tavalla vahvistettua elinympäristö uhanalaista alkupeiräistä meritaimenkantaa varten. Kehittyvässä ja voimakkaasti kasvavassa Espoossa on monenlaisia uhkia luontoarvoille, ja tämä koskee myös tätä Gum-

bölenjoen uomaa. Yksi merkittävä uhkatekijä on suunnitteilla oleva Länsirata Turkuun. Jos se toteutuu niin rata tulee ylittämään Gumbölenjoen Espoon golfseuran golfkentän kohdalla ja ja myös Dämmanin tekojärveen laskevan Stampforsenin kohdalla. Kysymys kuuluu että miten tämä tulee vaikuttamaan luontoarvoihin. Stampforsenin kohdalla on olemassa luonnonsuojelualue joka tietojeni mukaan tullaan purkamaan ratahankkeen takia. Voi vaan esittää kysymyksen että onko tämä Espoon kaupungin strategian ja Espoo tarinan mukaista toimintaa. Yksinkertainen vastaus tähän on että ei ole.

Teksti ja kuvat: Håkan Blomberg

MUSTARASTAAT PIHAKAVEREINA

Mustarastaan (koltrast) heleä laulu kuuluaan kevättalven iltoina on ensimmäisiä kevään merkkejä. Se istuu laulamassa korkealla puiden latvuksissa ja huilumainen ääni kuuluu kauas.

Alkaa arvuuttelu, mihin paikkaan pesät tänä vuonna mahtavat ilmestyä.

Puuliiteriin, kylmävarastoon, pikku kuusikkoon vaiko isoihin risukasoihin. Jokuunen vuosi sitten oli puuliiteri suosittu. Siellä oli kolme pesintää klapikasojen päällä, aina hieman eri paikassa. Pari vuotta sitten varaston pyöräkorit saivat toimia pesäpaikkoina. Kolme eri koria vuorollaan, osa pyörissä kiinni ja tietenkin tällöin käyttökiellossa. Silloin sattui myös viikkoa ennen vappua takatalvi ja 30 cm lunta yllättämään, juuri kun mustarastaanpoikaset olivat hypänneet ulos pesästä. Mutta karu luonnonlakihan on, että kaikki poikaset eivät selviä aikuisiksi asti. Yksi näistä poikasista menehtyi pesään ja toinen löytyi muutaman päivän päästä lähistöstä rengaslöydön perusteella.

Tänä vuonna huomasimme maaliskuun puolivälissä, että pesä oli tekeillä kylmävaraston hyllyssä olevaan pyöräkoriin. Munia ilmestyi pesään vuorokauden välein kolme. Ensimmäinen olimme varovaisia, ettemme häiritse hautovaa emoa, sillä pesän hylkäämisriski on suurimmillaan hautomisen alussa. Pian kuitenkin huomasimme, että jos käväisee nopeasti varastossa emo ei lähde pesältä, vaikka valpastuukin ja seuraa tilannetta. Pesintä sattui juuri siihen aikaan, kun kesärentaiden vaihto olisi ollut ajankohtaista ja

Kuukauden ikäinen mustarastaan poikonen on jo aikuisen kokoinen ja ruokailee itsenäisesti. Tämän yksilön rinta on kauniin punaruskea.

renkaat sattuivat olemaan juuri mustarastaiden pesän alapuolella. Tätä hommaa varmuuden vuoksi viivästimme.

Parin viikon hautomisen jälkeen poikaset olivat kuoriutuneet ja emojen näki sujahtelevalta ahkerasti pitkin pihaa ruoan hankinnassa. Kylmällä säällä poikasten ollessa vielä höyhenettäviä, emot tarvittaessa oli lämmittämässä poikasiansa. Poikaset kasvavat nopeasti ja jo kymmenen päivän ikäisenä ne hyppäsivät lentokyvyttömänä maastopoikasina pois pesästä. Pari päivää tätä ennen ne saivat renkaat jalkaansa. Rengastus täytyy tehdä silloin kun poikaset ovat sopivan kokoisia. Liian pienillä rengas ei pysy ja

lassa ja liian isot taas hyppäävät pesästä ennen aikojaan. Emot tietenkin hieman hermostuivat, kun poikaset otettiin pesältä rengastuksen ajaksi, mutta tilanne rauhoittui nopeasti ja ruokatoimitukset jatkuivat entiseen tapaan.

Mustarastas on helppo tuntea. Usein kuitenkin kysytään, että mikä lintu mahtaa olla ruskea mustarastaan kokoinen lintu, jolla ei ole oranssinkeltaista nokkaa. Vain vanha koiras on kiiltävän musta ja sillä on silmiinpistävän keltainen nokka. Naaraat ovat ruskeita ja niiden kurkku on usein vaaleampi ja viiruinen. Nuoret linnut ovat vaaleamman ruskeita ja niiden nokka on tumma. Joskus tavataan leukistisia yksilöitä, joilla on vaaleita laikkuja höyhenpeitteessä. Oma lajinsa taas on harvalukuinen sepelrastas, jolla on puolikuunmuotoinen vaalea alue rinnassa.

Osa mustarastaista muuttaa talveksi Länsi-Eurooppaan, mutta enenevässä määrin Etelä-Suomen yksilöt jäävät talvehtimaan. Lumettomina aikoina ne tyyppilliseen tapaansa hyppivät ja penkivat maassa olevia lehtiä ja etsivät syötäväkseen hyönteisiä. Hyvä syy jättää ainakin osa pihasta haravoimatta! Kesällä maistuvat etenkin lierit ja loppukesällä puutarhurien harmiksi marjat ja hedelmät. Pihassamme on pieni punaherukkapensas, jonka marjat suosiolla jätämme ras-taille.

Talvisin ruokinnallamme käy mustarastaita kahdesta kuuteen yksilöä. Ne tietenkin liikkuvat hieman laajemmalla alueella ja hyödyntävät naapurustojenkin ruokintoja. Emme voi tietää, onko pihassamme pesivä mustarastaspari aina sama, sillä emoja ei ole rengastettu. Kovin luottavaisia ne kuitenkin ovat ja hyvin ne tuntevat pihamme pesäpaikat.

Mustarastas on tehnyt pikkurisuista ja sammaleesta pesän varaston hyllyllä olevaan pyöräkoriin. Pesässä on tavallisesti 3-5 munaa.

Mustarastas ehtii tehdä jopa kolme pesyettä kaudessa. Toukokuun ensimmäisellä viikolla seurasimme, kun mustarastaskoiras ruokki melkein aikuisen kokoisiksi kasvaneita poikasiansa. Missä mahtoi naaras olla? Nopea vilkaisu puuvajaan paljasti, että siellähän naaras oli jo hautomassa uutta pesyettä. Tällä kertaa poikasiansa on tulossa viisi.

Teksti Virpi Palmgren
Kuvat Jörgen Palmgren

ESPOON PAIKALLISHISTORIA TUTUKSI

Espoon perinneseuran vuoden 2026 teemana on Espoon paikallishistoria tutuksi. Tavoitteena on tallentaa paikallista historiaa, muistoja ja tarinoita eri puolilta Espoota. Samalla asukkaita, kaupunginosayhdistyksiä ja muita toimijoita kannustetaan yhteistyöhön paikallishistorian keräämisessä ja jakamisessa. Paikallishistoriasta halutaan tehdä helpommin lähestyttävää uusille asukkaille ja kaikille ikäpolville.

Laaksolahdessa paikallishistorian kerääminen ja julkaiseminen käynnistettiin kevään aikana. Espoon perinneseura, Jupperin Omakotiyhdistys ja muut alueen toimijat ovat yhdessä pohtineet, miten alueen monipuolinen historia saadaan kerättyä ja jaettua eteenpäin. Maa-liskuun alussa kirjastossa pidettyyn tilaisuuteen osallistui kolmekymmentä historian ystävää, joista suurin osa ilmoitti heti halukkuutensa osallistua aineiston tuottamiseen.

Alueen historia ja asukkaiden muistot talteen

Laaksolahden historian tarkastelun tavoitteena on kuvata alueen pitkä kehitys varhaisesta asutuksesta nykypäivään. Alueen rakentumiseen ovat vahvasti vaikuttaneet Dalsvikin ja Jupperin kartanot sekä historiallinen Suuri Rantatie, joka vuosisatojen ajan on yhdistänyt rannikon kaupunkia ja ollut tärkeä myös Espoon kehitykselle.

Paikallishistorian kokoamisessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia lähteitä.

Käytössä ovat paikalliset historiikit ja muu kirjallisuus, arkistot, vanhat kartat, lehtiaineistot sekä verkosta löytyvä historiallinen tieto. Arvokas lähde on Jupperin Omakotiyhdistyksen (JOY) lehti, jota on julkaistu jo 1970-luvulta lähtien lähes 150 numeroa.

Tärkeässä roolissa ovat myös asukkaiden omat muistot, valokuvat ja kertomukset. Ne tekevät näkyväksi alueen arjen, ihmiset ja muuttuvan ympäristön tavalla, johon viralliset asiakirjat eivät pysty. Tallennettavaa perinnettä ovat esimerkiksi muistot ja kuvat paikallisista yrityksistä, kouluista, yhdistyksistä ja urheiluseuroista sekä yhteisöllisistä tapahtumista, kuten juhannusjuhlista ja talvitapahtumista.

Uudet välineet paikallishistorian tallentamisen tukena

Hankkeen uutena piirteenä on tekoälyn hyödyntäminen paikallishistorian kokoamisessa. Tekoälyä voidaan käyttää esimerkiksi verkkotiedon hakemiseen, vanhojen tekstien tiivistämiseen ja arkistomateriaalien digitointiin. Vanhoja lehtiä, asiakirjoja ja valokuvia voidaan muuntaa helpommin haettavaan ja analysoitavaan muotoon, mikä nopeuttaa tiedon kokoamista ja auttaa löytämään yhteyksiä eri aineistojen välillä. Tekoäly ei kuitenkaan korvaa paikallistuntemusta tai ihmisten omia muistoja, vaan toimii niiden tukena.

Yksi hankkeen tärkeimmistä tavoitteista on innostaa asukkaita osallistumaan

oman alueen historian tallentamiseen. Monilla espoolaisilla on kodeissaan vanhoja valokuvia, kirjoja, karttoja tai muistoja, jotka liittyvät oman alueen kehitykseen. Paikallishistorian kerääminen vahvistaa samalla alueen yhteisöllisyyttä ja lisää kiinnostusta kotiseutua kohtaan. Kerätty aineisto julkaistaan verkossa jatkuvasti täydentyvänä kokonaisuutena. Verkojulkaisu mahdollistaa aineiston jatkuvan päivittämisen, laajan kuvamateriaalin käytön ja asukkaiden helpon osallistumisen. Myöhemmin aineistoa voidaan käyttää painetun julkaisun lähdeaineistona. Jatkuvasti päivittyvä paikallishistoria-aineisto on nähtävillä osoitteessa espoonperinneseura.net/laaksolahti.

Espoon perinneseuran tavoitteena on, että paikallishistorian tallentamisesta tulee yhteinen ja jatkuva toimintatapa eri puolilla Espoota. Laaksolahden kokemukset voivat toimia esimerkkinä myös muille kaupunginosille siitä, miten paikallista historiaa voidaan kerätä yhdessä ja julkaista uusia digitaalisia välineitä hyödyntäen.

Teksti: Esko Uotila
Kuvateksti: Illoinen purjehdusseurue Pitkäljärven laiturilla kesällä 1892. KAMU
Espoon kaupunginmuseo.

KOTI KAUPUNGINKALLIOSSA, OSA 10

Tapaamme Koti Kaupunginkalliossa -sarjamme kymmenennessä ja toistaiseksi viimeisessä osassa Anni-Mari Anttilan. Kaupunginkallion Facebook-ryhmää seuraavat tunnistavat hänet ehkä kevään Poop Patrolin kaksijalkaisena jäsenenä ja talven jännittävien heijastinpolkujen askartelijana.

Näin Anni-Mari raportoi Poop Patrol-työstään:

"Kevät tuli, lumi sulii ja koirankakat esiin tuli! Poop Patrol K9 Unit eli Pökälepoliisin koirayksikkö lähti Saunamäentie-Penkkikuja-kierrokselle. Saatiin valtava saalis, 3kg sitä itseään!

Nopea analyysi löydöksistä osoittaa, että Penkkikujalle on eniten jättänyt tulosteita iso tai melko iso koira. Tuotokset ovat pätkä- ja pallokakkaa ja koira syö mitä ilmeisimmin kuivia nappuloita. Näytteistä löytyi melko paljon myös pienten ja keskikokoisten koirien erilaisia tuotoksia.

Jos joku oli ajatellut kerätä keväällä koko talven sadon koiransa kakkaa, Pökäle-

Poop patrol

poliisi pahoittelee kärsimättömyyttään. Saalis on lunastettavissa keskiviikkoon mennessä Pökälepoliisin roskiksesta.

Oikeusvaltiossa on syytön, kunnes syylliseksi todistetaan, joten näillä todisteilla ei vielä ketään julisteta Kaupunginkallion kakkaraksi. Penkkikujan ja Saunamäentien yhdyskohtaan, metsän puolelle on nyt asennettu valvontakamera, joka on naamioitu mehutölkiksi ja vessapaperirullaksi ks.kuva alla. Zoomina on kakkapussirulla, josta saa ottaa pusseja tarpeeseen.

Poliisikoira oli todella tympääntynyt poliisi-ihmisen jatkuvaan lapion kanssa kykkimiseen, joten eiköhän tästä voi päätellä miten tästedes toimitaan." Facebook-julkaisu levisi edelleen Reddit-ka-

Anni-Mari Kiinassa

navalle, jossa sen tähän mennessä on jo nähnyt yli 230 000 lukijaa!

Normaaliarjessa Anni-Mari toimii luokanopettajana ja englannin kielen aineopettajana Espoon Kristillisessä koulussa. Uuden v. 2021 valmistuneen koulutalon 500 paikkaa ovat käyneet jo ahtaisiksi. Koulussa kehitetään kielirikasteista opetusta, niin että osa opetuksesta on englanniksi. Monikulttuurisessa koulussa on parhaimmillaan ollut 44 eri kansallisuutta. Anni-Mari on ollut myös Kiinassa ja Intiassa kouluttamassa kristillisten koulujen opettajia, Anni-Marin perhe sukelsi uuteen kulttuuriin kolmen lapsen ollessa 8-14-vuotiaita. Koko perhe muutti Olli-isän työn vuoksi Indianan maissipeltojen keskelle. Muuttotavarat viipyivät matkalla ja näytti siltä, että ilmapatjoilla lattialla nukkuminen jatkuisi useamman viikon. Tämän kuultuaan ystävälliset naapurit ja seurakunnan jäsenet riensivät apuun ja toivat mukanaan avolavafarmarillisen vuodevaatteita ja keittiötarvikkeita.

Perhe oli pikkukoulun ensimmäinen kansainvälinen perhe. Perheen pojat, Konsta ja Vilppu, saivat alkuun tehdä kovasti töitä uudessa koulussa, uudella kielellä, mutta Anni-Mari oli osan aikaa mukana koulussa tulkkina. Kotona käyttiin etukäteen läpi seuraavien oppituntien sisältöjä ja niin oppiminen englanniksi alkoi sujua.

Poikien aloittaessa High Schoolin perhe muutti Ohioon. Pojat viihtyivät niin hyvin, että kun perhe 7 vuoden kuluttua palasi Suomeen, Konsta ja Vilppu jatkoivat opintojaan Amerikassa. Lukion aloitava Ella-tytär muutti vanhempien kanssa Suomeen. Yliopistovuosien aikaan molemmat pojat löysivät amerikkalaiset vaimot ja nyt Anni-Marilla ja Ollilla onkin kuusi Amerikassa syntynyttä 1-7-vuotiasta lastenlasta.

Suomessa asuttiin ensin vuokralla mutta sitten alkoi 2,5 vuotta kestänyt talonetsintä. Kriteereitä oli kolme: paljon luonnonvaloa, kaunis näkymä ikkunoista ja lämmin autotalli tai muu nikkarointitila. Kaikki tämä löytyi Kaupunginkalliosta. Lisäplussana tulivat metsäiset koiranulkoitusmaastot ja suppilovahverot.

Anni-Mari askarteli kaksi metsään kaksi heijastinpolkua, jotta naapureilla olisi syksyn ja talven pimeydessä iloinen yllätys. Kun Anni-Mari kysyi kyläläisiltä heijastimia toista polkua varten, niitä tulikin koko postilaatikollinen. Anni-Mari pitää Kaupunginkallion yhteisöllisistä puuhista kuten kevään siivoustalkoista. Tuntuu hyvältä pitää yhdessä huolta naapuristosta. Hän on pitänyt myös omia polunparannus- ja lupiininkitkemistalkoita.

Nyt naapuriin on muuttanut Amerikasta myös Konsta perheineen. Kaksi lastenlasta tapaa isovanhempiaan monta

kertaa viikossa. Neljän muun kanssa Anni-Marilla on viikoittainen videotapaaminen, jonka aikana luetaan yhdessä ja harjoitellaan suomen puhumista.

Kesäisin koko perhe purjehtii. Merella vene myytiin ennen Amerikkaan muuttoa, mutta sattumalta se tuli uudelleen myyntiin, kun perhe oli palannut Suomeen. Rakas vene ostettiin takaisin sitä edes ensin näkemättä.

Venekautta odotellessa Anni-Mari miettii uusia tempauksia. Mielessä ovat ostoskärryt, jotka päätyvät alueen ojiin romuttumaan. Voisiko niille tehdä jotain? Ne harmittavat mutta valittamisen sijaan voi aina yrittää löytää ratkaisun, sanoo Anni-Mari.

Teksti: Merja Mäkelä

Kuvat: Anni-Mari Anttila, Merja Mäkelä

Anni-Mari ja Merella

Koti Kaupunginkallio -sarjassa on tavattu elokuvaohjaajia/tuottajia, musiikin ammattilaisia, sisustusarkkitehti, kansanedustaja, kättilö, opettaja, hammaslääkäri, henkilöstöpäällikkö, rekrytointiammattilaisia, balettianssija ja ravintoloitsija. Lämmin kiitos kaikille mukana olleille omien tarinoidensa jakamisesta! Niitä on ollut ilo kuulla. Kirjoitukset löytyvät myös Kepky.fi-kotisivuilta. Sarja päättyy tähän mutta kertomuksia Keski-Espoon asukkaista tulee varmasti lisää seuraavissa Sitä kuusta kuuleminen -lehden numeroissa.

Kevätterveisin

Merja Mäkelä

KAUPUNKIPIHOJEN MONIMUOTOISUUTTA – PIENTALOPIHOJEN LAJIKIRJOA

Suomen ympäristökeskus (Syke) tutkii yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa pääkaupunkiseudun pihojen luonnon monimuotoisuutta ja asukkaiden luontosuhdetta "Luonnon monimuotoisuus kotiovellasi (BioStep)" -hankkeessa vuosina 2024–2028. Viime vuonna tutkijat kävivät kaikkiaan 120 piha-alueella Espoossa, Kauniaisissa, Helsingissä ja Vantaalla laskemassa pihan puut, pensaat, kasvit ja linnut. Piha-alueiden kasvilajit kartoitettiin kerros-, omakoti- ja rivitaloalueilla samankokoiselta tutkimusalueelta, jotta havainnot ovat vertailukelpoisia. Kohteilta arvioitiin myös latvuspeittävyys, puuston kerroksellisuus, tonttikoko ja läpäisemättömän pinnan (asfaltti ja rakennukset) määrä hyödyntäen paikkatieto- ja kaukokartoitusaineistoja. Lisäksi pääsimme tekemään tarkempia kasvikartoituksia 28:ssa omakotitalo- ja 22:ssa rivitalopihaissa.

Hanke on tehnyt yhteistyötä Residents-hankkeen kanssa, jossa on kerätty ympäristö-DNA (eDNA) näytteitä ilmasta ja kerätty kodeista pölynäytteitä. eDNA-tutkimus on kehittynyt hurjaa tahtia viime vuosina ja sen avulla pyritään tunnistamaan laaja joukko lajeja mikrobeista selkärangaksiin saakka. Mikäli jokin laji käväiseekin pihalla, jättää se usein jälkeensä DNA:ta ja sitä kautta voidaan "jäljittää" piha-alueen lajisto. Lisäksi BioStep-hanke toteutti viime vuonna pääkaupunkiseudun asukkailla laajan internet-pohjaisen kyselyn pihojen käytöstä, merkityksestä, hoidosta, arvostuksesta

Kimalainen väinönputkella, Kati Vierikko

ja mitä luontohavaintoja he ovat pihallaan tehneet. Kyselyyn vastasi reilu 800 pääkaupunkiseudun asukasta.

Pientalopihojen lajimäärä ja yleisyys

Kasvilajeja yksityisiltä pihoilta kartoitettiin kaikkiaan 551, rivitalopihoilta 244 ja omakotitalopihoilta 492. Lajimäärät vaihtelivat pihoittain erittäin paljon. Omakotitalopihoilla oli enemmän lajeja vaihdellen 37 lajista jopa 147:än lajiin, kun taas rivitalopihoilla lajimäärät vaihtelivat 8:ta lajista 50:en lajiin. Myös pihojen kasvilajeissa oli runsaasti vaihtelua. 187 lajia eli 76 % tavattiin vain yhdellä tai korkeintaan kahdella rivitalopihalla. Vastaavasti 314 lajia eli 60 % tavattiin ainoastaan yhdellä tai kahdella omakotitalopihalla. Ainoastaan 23 lajia tavattiin

yli puolella omakotitalon pihoista ja kaksi lajia vastaavasti yli puolella rivitalojen pihoilla.

Kymmenen yleisimmän (monellako pihalla kasvoi) lajin joukkoon sekä omakoti- että rivitalopihoilla mahtuu paljon luonnonvaraisia kasveja, jotka leviävät itsenäisesti kuten voikukka, siiankärsmö ja niittyhumala. Innokas puutarhuri voi usein pitää näitä luonnonkasveja pihamaallaan ylimääräisinä tulokkaina, mutta ne tuottavat runsaasti mettä ja siitepölyä pölyttäjien ravinnoksi. Lisäksi siiankärsmö on isäntäkasvi 11:ta perhosentoukalle. Istutettavista perennoista eli monivuotisista koristekasveista pihoilta löytyi eniten suikeroalpia ja pionineja. Suikeroalpi tuottaa vain heikosti mettä, joten se ei houkuttele pihalle perhosia ja pölyttäjiä. Monet pionit ovat myös pitkälle jalostettuja, joten ne eivät tuota mettä.

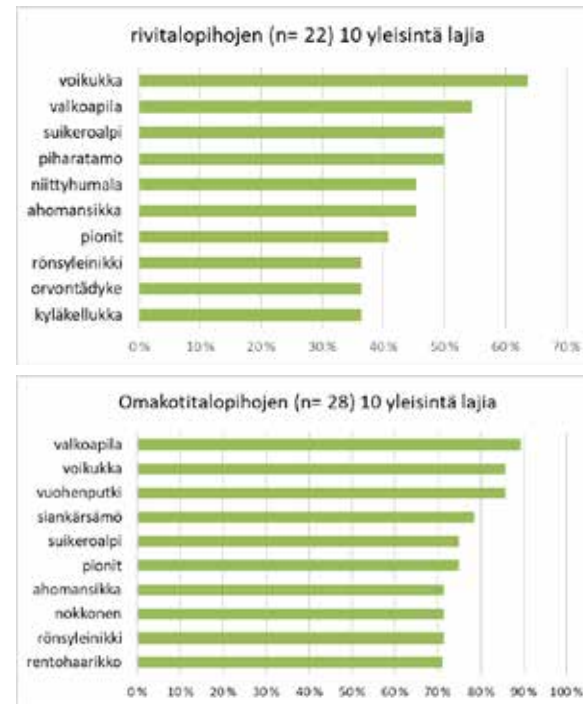
Pionipenkki, Riku Lumiaro

Puiden lajimäärä oli omakotitalopihoilla selvästi korkeampi kuin rivitalopihoissa ja rauduskoivu oli yleisin (14 pihalla).

Kuusta, kartiovalkokuusta, mäntyä, metsävaahtera ja tammea tavattiin kolmanneksella omakotitalojen pihoista. Rivitalopihoilla kookkaat puut puuttuivat lähes kokonaan ja muun muassa orapihlajaa ja tuijaa kasvoi kolmella ja matalakasvuista sembramäntyä löytyi kahdelta pihalta. Monella omakotitalopihalla oli kukkivia puita kuten omena-, kirsikkatai luumupuuta. Rivitalopihoilla oli harvakseltaan omena- tai kirsikkapuita.

Pihojen erikoisuudet, pölyttäjäystävälliset kasvit ja vieraslajit

Yksittäisiltä pihoilta löytyi myös mielenkiintoisia erikoisuuksia kuten bambu omakotitalopihalta, ja tulppaanipuuta ja neidonhiuspuuta rivitalopihalta. Samaisella pihalla tavattiin muitakin harvinaisuuksia ja 56 lajia kaikkiaan. Neidonhiuspuu on tunnettu elävänä fossiilina ja sen tiedetään olleen maapallolla muutumatottomana jo kymmeniä miljoonia vuosia. Sitä tavataan luonnonvaraisena pienellä alueella Itä-Kiinassa. Tulppaanipuut kasvavat sopivissa olosuhteissa järeärunkoiseksi, kookkaaksi 35–40 metriä korkeaksi puuksi. Se on suosittu koristepuu Keski-Euroopassa. Suomen ilmastoon on vielä tulppaanipuulle liian viileä, jotta se voisi kasvaa kookkaaksi puuksi. Sekä omakoti- että rivitalopihoilta löytyi ilahduttavasti pölyttäjiä hyödyllisiä kasvilajeja. Erityisesti luonnonvaraiset kasvit ja monet perennat tuottavat mettä tai houkuttelevat siitepölyllään hyönteisiä. Muun muassa mäkimeiramia löytyi seitsemältä omakoti- ja neljältä rivitalopihalta ja tähkätädystä kolmelta rivitalo- ja yhdeltä omakotitalopihalta. Molemmat ovat erinomaisia pölyttäjä- ja hyönteiskasveja. Muita pölyttäjien ja

hyönteistoukkien kannalta erinomaisia kasvilajeja, joita löytyi harvakseltaan pientalopihoilta ovat mm. ahdekaunokki, laventeli, puna-apila ja viherminttu. Myös haitalliseksi luokiteltuja vieraslajeja löytyi pihoilta. Jättipalsamia (*Impatiens glandulifera*) japanintatarta (*Reynoutria japonica*) tavattiin kahdella pihalla. Haitallisia vieraslajeja ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda EU:n alueelle, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa. Tutkimuksemme pihoihin jatkuu tänäkin vuonna. Toukokuusta lähtien käymme laskemassa pihojen pölyttäjiä, tarkkailemalla lintujen touhuilua sekä mahdollisesti kuuntelemassa maaperän elämää, joka on kokonaan uusi tutkimusala ja hieno täydennys hankkeeseemme. Kii-

tokset vielä mukana olleille asukkaille, jotka avasivat puutarhansa portit tutkijoille.

BioStep -hankkeen tutkijat:
 Suomen ympäristökeskus
 Kati Vierikko (koordinointi, kasvit ja haastattelututkimus)
 Hanna Nieminen (haastattelututkimus)
 Leena Kopperoinen ja Virpi Lehtoranta (asukaskysely),
 Maija Tiitu (maisema-analyysit)
 Silviya Korpilo (äänitutkimus)
 Ulpu Rista (kasvit)
 Helsingin yliopisto
 Erik Andersson (koordinointi ja lajistutkimus)
 Mina Nesenöhner (linnut, pölyttäjät)
 Sonali Sharma (maisema-analyysit)

Hankkeen sivut ja hyödyllisiä sivustoja:

Luonnon monimuotoisuus kotiovella – ihmisten ja biodiversiteetin yhteenkuuluvuuden tutkiminen kaupungeissa (BioStep)
 Pölyttajakasviopas
 Vieraslajit.fi

Mielenkiintoisia oppaita:
 Juhanoja, S., Orrainen, K., Rätty, E., Särkkä, J. ja Uimonen, J. 2023. Viheralueiden suomalaiset perennat. Taimistoviljelijä ry.
 Lumiaro, R. ja Heliölä, J. 2026. Luonnonkasvit ja niistä riippuvaiset harvalukuiset ja uhanalaiset perhoset rakennetussa ympäristössä. Suomen ympäristökeskus.

Kirjoittaja: Kati Vierikko
 Erikoistutkija ja ryhmäpäällikkö
 Suomen ympäristökeskus

*Lehden jakelu Keski-Espoon Pien-
kiinteistöyhdistys r.y:n jäsenille*

KESKI-ESPOON PIENKIINTEISTÖYHDISTYS RY:N HALLITUS

*Ann-Christin Lintula
Nimismiehenmäki 10, 02770 Espoo
040 562 0259 annchristin.lintula@gmail.com*

Puheenjohtaja, EKYL:n varapuheenjohtaja

*Eeva Vainio
Kiuaskuja 4, 02770 Espoo
045 673 5264 eevainio@saunalahti.fi*

*Varapuheenjohtaja, edunvalvonta,
kaavoitus, Pro Espoonjoki*

*Merja Mäkelä, Kaupunginkallio
0400 332 513 merja.makela10@gmail.com*

Sihteeri, yhteisöllisyys

*Johanna Issakainen, Kaupunginkallio
johanna.m.issakainen@kolumbus.fi*

Tapahtumat

*Marja-Liisa Pahalahti, Kaupunginkallio
marjaliisa.pahalahti@gmail.com*

Perinneasiat, kesätyöntekijät

*Virpi Palmgren, Saavikuja 1
0400 524 366 vvpalmgren@gmail.com*

Luontoasiat

*Olli Poutiainen, Muurala
050 591 3011 poutol66@gmail.com*

Perinnetiedon tallentaminen

*Jan-Olof Stengård, Kaupunginkallio
040 558 3610 jan-olof.stengard@kolumbus.fi*

Jäsenrekisteri, jakeluvastaava

*Anita Lindström
040 592 0274 anita@figurecraft.fi*

Rahastonhoitaja

Kotisivut: www.kepky.fi

Yhdistyksen sähköpostiosoite: info@kepky.fi

Facebook: Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.

Vuoden 2026 jäsenmaksu on talouden ensimmäiseltä jäseneltä 16 € ja lisäjäseniltä 4 €.

Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun tilille FI32 4055 4720 0425 79.

Merkitse viestikenttään jäsentiedot: nimi/nimet, osoite ja sähköpostiosoite